

1669.

1. Engelbrecht, Arnold Hewrich: De jure paraphernorum.
2. Limbach, Johann Christophorus: De foris, tuis.
3. Perner, Christianus: De servitute
4. Sircius, Johann: Quatenus furiosi, imbeciles, ebrii
ex contractibus et delictis obligentur?

1670.

1. Beckstett, Johann Nicolaus: De apertura ultimarum
voluntatum.
2. Haberkornius, Hermann Petrus: De numeris.
3. Fuchs, Johann Jacobus: Analysis legis ult. C. de
juri dict. omn. jud. et de foro competenti
4. Wffelmann, Bernhardus: De gratis expectativis.

1671.

1. Coby, Johann Heppich: De titulis honorificis

1671.

2. Krebs, Philipp Helfrich: De liquo et lapide
3. Mollenbecius, Anton Henricus: De simulatione
4. Schelhas, Georgius Ludovicus: De quinquennialibus

1672.

1. Becker, Johann Bernhardus: De teste uno.
2. 3. Doerckes, Jacobus: De nobilissima clausula Codicillaris tacitae speciei, quae habetur in l. 77 § 23 de legat.
2 Inempl.
4. Zuercher, Johann Philippus: De interversa potestate
5. Melchior, Joh. Michael: Fus communionis
6. Mollenbecius Antonius Henricus: De beneficiis
fiducijsorum.
7. Schroeter, Wilhelm Christianus: De imitatione et
reformatione religionis

ll
17
11

UNIVERSITÄT
HISTORISCHES
MUSEUM
MAGDEBURG
1774

1.
2.
3.
4.
16.
1.
2.
4.
5.
6.
7.

[Faint, illegible handwritten text in a cursive script, likely a list or index, covering the majority of the page.]

132

PRÆSIDENTE
JESU NAZARENO BEATORE
FONTEQUE VIVIFICO
NOSTRO
EX DECRETO ET AUTHORITATE
MAGNIFICI & NOBILISSIMI
IN ILLUSTRISSIMA LUDOVICIANA
JURIS CONSULTORUM
ORDINIS,
Disputationem hanc Juridicam
DE
APER TURA
ULTIMARUM
VOLUNTATUM.
PRO LICENTIA,

Summos in utroque Jure Honores & Privilegia
Doctoralia

Rite & Legitimè Capessendi:

PUBLICÆ & CONSVETÆ

DNN. PROCERUM ACADEMICORUM
CENSURÆ

Ad diem Aprilis

IN AUGUSTO JURISCONSULTORUM AUDITORIO.

submittit,

JOHANNES NICOLAUS *Bechstatt*
Fridbergâ VVetteravus.

*****)

GISSÆ HASSORVM,

Typis JOSEPHI DIETERICI HAMPELL, Academ. Typogr. Ordin.
ANNO M DC LXX

409 ~~247~~ 7

1670, 1

FRASIDENTE
JESU NAZARENNO BEATORE
PONTIFICE VILICO
NOSTRO
EX DECRETO ET AUTHORITY
MAGNIFICI & NOBILISSIMI
IN ILLUSTRISMA LONDONENSIS
JURISCONSULTORUM
ORDINIS
Dissertatione hanc juridicam
DE
APER TURA
ULTIMARUM
VOLUNTATUM
PRO LICENTIA
summos in utroque Juris Honores & Privilegia
Dignitatem
Dni PROCEPERUM ACADEMICORUM
CENSURAE
IN AUCTO JURISCONSULTORUM ORDINIS
JOHANNES NICOLAUS
Friburgi Viceramus
*****
Typo Josephi Detlevi Hartwig, Academi Typogr. Ordinis

DISSERTATIO INAUGURALIS,
De
APERTURA ULTI-
MARUM VOLUNTATUM.

Gregium in eo mortis solatium agnoscit Fabius Quintilianus, *Declam. 398. Quod voluntatem nostram illis benefaciendi, qui de nobis probè meriti fuerunt, ultra vitam extendere liceat; contra autem grave videri, ait; Si cum omne jus nobis in patrimonium permittatur viventibus, mortuis tamen illud auferri velit.* Hinc etiam *Juris multò favorabiliores sunt dispositiones mortis causâ, quàm quæ inter vivos perficiuntur arg. §. fin. Inst. Qui & ex quibus caus. man. non poss. l. 12. de R. I. l. 1. C. de SS. Eccl. c. inter dilectos X. de Donat. Vultej. 2. conf. Marp. 25. n. 31. Neq; tantum universæ Reip. integritati, ex sententia Ciceronis in Lib. 1. ad Herenn. sect. 13. & Lib. 2. de Invent. vers. 30. conducit, si morientibus ultima elogia condere permissum sit, illaque magnâ cum cura serventur, vid. Gometz Lib. 2. var. resol.*

e. 4. n. 6. Verùm etiam, ubi semel testandi facultas recepta est, impium & crudele reputare solemus in herede, si is voluntatem Testatoris, qui tamen nunc aliud velle non potest, *Conf. Argent. vol 1. cons. 63. n. 44.* negligeret aut subducere allaboraret. Quod ne tam facile quis auderet, Legislatores Romani, inter alias, de apertura Testamentorum, saluberrimas sanctiones induxerunt. Illis enim præcipuè morientium voluntati succurri posse, Paulus Jctus in *l. s. quemadm. testam. aper.* arbitratus est. Unde rem pulcherrimam facturum me esse putavi, si quod vel in Legibus Justinianeis, vel alio, maximè autem Germanorum jure, de apertura ultimæ voluntatis, reperitur, quantum per vires meas licuit, hæc Disputatione mea inaugurali comprehenderem. Adsit mihi DIVINA MAJESTAS, à qua & mundi totius Elementa processerunt, & eorum dispositio in terrarum orbem producta est *l. un. princ. de Concept. Digest. l. 1. pr. C. de Iur. Vet. enucl.* quò feliciter exordiri hunc laborem & finire queam.

THESIS. I.

E Nimverò cùm scire quid faciamus, sed nescire, quo ordine faciamus, non sit perfectæ cogitationis Barbos. *inthesaur. Loc. comm. voc. ordo. l. 13. c. 30.* Everhard. *in Topic. Loc. ab. ord. 1. n. 6.* Ad stipulantibus post Imperatorem nostrum in §. His itaque generaliter 2. *Inst. de 7. & 7.* Socrate, Platon, Arist. August. *pecul. tractat.* Hotoman. *l. 2. dial. inst. cap. 4.* Magn. Dn. Tabor *in part. Elem. p. 3. th 1. & seqq.* Scaligero *Exersit. 1. sect. 2.* Atque nihil adeò in animo vel opere sapientis justo sit ordine admirabilius; operam & oleum me quoque haud perditurum credidi, si inauguralem hanc Disputationem, animatus quidem

(5)

quidem tot Magnorum virorum autoritate, eâ, quam hactenus quam diligentissimè commendârunt, causarum telâ pertexerem. Quòd dum facio, generalia *primùm* h. e. Definitionem tam *nominis* quàm *rei* præmittam; *secundò* specialiora suppeditabo, Causam puta Efficientem Propinquam, Remotam & Impulsivam, item, *Finalem*, Subjectum deinde, Objectum, Formam & Effectum, quò Dissertationi huic in Contrariis exoptatus obveniat exitus.

THES. II.

ITaque primo intuitu explicandum suscipio *Etymon* vocabuli *Etymologia*.
Aperturæ, quòd ortum suum à præpositione *Ad* & verbo *Pario* ducere videtur, A in E. mutato & abjectâ ob P. sequens literâ D. quòd Euphonix gratiâ, aliàs quoque fieri solet, significat aperio idem quod patefacio, Græcis est ἀνοίγω. Per translationem aperire apud Plautum pro declarare capitur: *Age jam & hoc anigma nobis aperi* & apud Cornel. Nepot. in T. Pompon. Attic. p. 317. ibi: *maximum existimans questum, aperire, se non fortuna, sed hominibus solere esse amicum.* Pro nudare verò apud Ciceronem, loco quodam dicentem: *Verentur enim, ne si quo casu acciderit, ut partes corporis quadam aperiantur, aspiciantur non decore.* Plura Martinius in Lexico suppeditat: nobisque notâsse sufficiat, quòd apertura potissimum in primo significato hîc usurpetur.

THES. III.

Nam quod Homonymiâ attinet, in jure nostro vel *naturalitèr* *Homonymia*.
& in vulgari sensu, vel *civiliter* accipitur: Illo modo ap. Ulpian. in l. 3. §. 19. *Et t. ff. de Senatus C. Silan. & Claud.* in latâ significatione, aperire ille dicitur qui quocunquẽ modo aliquid sive signatum sive non signatum naturaliter tamen clausum, patefacit; hoc autem posteriori modo aperire nihil aliud est, quàm secundum leges & mores alicujus loci, in quo apertura voluntatis ultinè faciendâ est, adeoque solenni quodam ordine, aperire, ut in l. 2. C. test. quem aper. l. 4. 67. ff. eod. Cujac. in parat. & recit. C. d. t. Cœteræ acceptiones ad hanc tractationem nîl attinent, ut quan-

do aperire idem est ac restituere sicut in l. 1. ff. de via publ. via aperiri dicitur, quæ ad veterem restituitur altitudinem. Item quando illum, qui fenestram vel januam in pariete facit, aperire dicunt Paul. & Scevola in l. pen. & ult. §. Lucius Titius fin. de Serv. prad. Urban. Sic & fodere notat in l. 24. §. fin. ff. de damn. infect. & c. Est etiam celebre jus aperturæ die Öffnung / de quo Hering. de Jur. Burgor. n. 733. Limn. de Jur. Publ. Lib. 4. c. 8. n. 244. Tandemque in Jure Feudali, feudum aperiri dicitur, cum in aliquem veluti Dominum per certas caulas à Lege vel consuetudine definitas feudum devolvitur conf. 1. Feud. 18. §. 2. & 2. Feud. 15. 26. §. 4.

THESES. IV.

Synonymia.

HOMONYMIAM excipit Synonymia. Ubi per metonymiam effectus pro causa, apertura dicitur publicatio. Pruckmann. vol. 2. consil. 1. n. 649. quæ aliàs per l. 2. & 18. C. de testam. aliosque textus ab apertura liquidò discernitur; Est autem hîc notandus Cujacius qui in dd. loc. publicationem pro insinuatione accipit; obstat n. ejus sententiæ l. 1. C. testam. quem aper. ibi. publicè recitari. vid. Brunnem. ad d. l. 23. C. Et deinde quòd dictis ll. publicatio ejusmodi intendatur quæ fit post mortem testatoris, insinuatio autem fiat eo vivente, ad hoc ut testamentum judiciale & publicam formam sortiatur. add. Hartm. Pistor. obs. 199. n. 17. seqq. ibique allegat. circ. fin. Roland. à Valle. consil. 36. vol. 1. Interim alibi insinuatio pro publicatione accipitur, ut in l. ult. §. 9. C. de jur. deliber. testamentum illud, quod heres sumptibus suis actibus publicis insinuari tradive curaverat, pro publicato habendum est; & viceversâ donationes publicari h. e. insinuari in l. 31. & seqq. C. de donat. Novell. 127. c. 2. intelliguntur, cõf. Hug. Donell. Comm. Jur. Civ. lib. 7. c. 5. in fin. & Stuckium Exercit. Just. P. 1. Decad. 6. ass. 9. lit. C. ubi, quòd ejusmodi publicatio sit actus extrajudicialis, quique rectè à minore expediatur, dicitur, atque in eadè significatione disquirat Knipschildus de fidei comm. fam. l. c. 6. n. 458. Nû ad fidei commissi familiæ validitatem requiratur publicatio? adhibe Magnif. Dn. Taborem. ad l. 19. C. de Testam. cap. 2. §. 4. Sed & ulterius publicatio pro redactione ultimæ voluntatis aut actus alte-

(7)

alterius, in formam solennem, usurpatur. Quò pertinet disceptatio Dd. An testamentum non publicatum possit dici impertectum ratione voluntatis? Quod quidem affirmandum est, etiamsi de pia causa agatur, & testator v. c. dispositionem illam per testes & Notarium in solennem formam redigi deinceps voluerit: medio autem tempore decedat. conf. P. Surdum, *Decis.* 292. Tiracquell. *de pia caus. privil.* 18. Menoch. *Lib. 4. de presumt. c. 5.* Gratian. *tom 5. disceptat. forens. cap. 988. n. 22. seqq.* Dn. Carpzov. *in Ipr. Forens. P. 3. const. 5. def. 23.* Magis tamen huc referenda est illa acceptio publicationis, quã testationum tabulæ die Zeugen sagen apud Processistas dicuntur publicari vid. Anton. Fabr. *in Cod. Sabaud. L. 4. tit. 15. Definit. 21. & 44. Umm. ad process. judic. Disp. 16. th. 13. n. 92. & th. seq. add.* Bernhard. Greven. *Conclus. Pract. Cam. Imper. conclus. 105. p. 278. & seqq.* Porro resignari ultimam voluntatem *in §. 4. Inst. de milit. testam. l. 23. ff. qui testament. fac. poss. l. 20. ff. de Vulg. & pupill. substit. l. 6. ff. test. quem. ap. l. 16. in fin. ad L. Cornel. de fals. & pandi in l. ult. C. test. quem. aper.* idem est quod aperiri. Nobis Apertura dicitur, die Eröffnung eines letzten Willens / item die Verkündung. Græcis διαταξις.

THESES. V.

EThæc de definitione *Nominis*, sequitur nunc *Definitio Rei*. *Definitio.*
 Definiri autem potest Apertura, quòd sit actus, quo testamenti hactenus clausi tenor, post recognitionem sigillorum, his quorum interest, manifestatur. Aliter, & ut ad effectum respiciatur, quis eam definiret secundum Coll. Jur. Argentoratense *Tit. test. quem aper. th. 2.* Illi enim aperire nihil aliud est, quàm efficere, ut testamentum autoritate Judicis competentis solenniter agnitum, in publica monumenta, quæ gesta vocantur, conferatur: Cùm verò præterea quædam apertura simplex, quoque seu privata aut voluntaria sit, adeoque definitio definito foret angustior, inde priorem retinendam censemus.

THESES. VI.

Absolutò brevissimis tractatu generali; ad specialem me convertò, & quidem primò ad aperturae *Causam Physicam Propin-*
Causa Physica Propin-
pin- qua,

pinquam: Illa est Edictum Prætoris, quo jus petendi inspectionem testamenti conceditur. Prætor enim pollicetur, se coacturum vel compulsurum esse eum, apud quem est testamentum, vel tabulæ ad causam testamenti pertinentes, exhibere, ut possint eas inspicere vel describere, qui ob hoc quòd aliquo modo suâ interesse dicant, illud legitimo modo cupiunt *l. 1. ff. & Cod. in pr. l. 2. §. 2. cum seqq. l. 4. 8. ff. testam. quem. aper.* Hug. Donell. lib. 7. c. 5. n. 60. Duaren. tit. test. quem. ap. cap. 1. Liqueat exinde, hoc juris remedium, quo testamenti apertura postulatur, non esse actionem, tradente quidem post Bartol. in *l. 2. §. ult. dict. r.* Hackelmanno 4. *Disp. 6. th. 1.* sed extraordinariam persecutionem, quâ institutâ Prætor alius ve competens Magistratus. *l. 1. 2. 3. Cod. d. tit. extra ordinem Judice* (quem vocant pedaneum vide Magnif. Dn. Tab. in part. Elem. p. 262.) ad hoc non dato in jure summarie de re cognoscit, & reum testamentum proferre, illudque publicè recitari jubet *alleg. l. 1. & 2. C. conf. Duaren. cit. loc. & c. 4. Dn. Carpzov. P. 3. const. 5. Def. 24. n. 10.*

THE S. VII.

Causa
Phyf. Re-
mota.

CAusam Remotam quod attinet, notandum, eam concernere vel interesse *publicum*, vel *privatum*: Illud est, quòd publicè interfit, suprema hominum judicia sortiri exitum nihilque voluntati testantium fieri contrarium *l. 5. ff. test. quem. aper. cap. ultima voluntas. c. 13. quest. 3.* quòd facit *l. 2. ff. si à parente quis man. §. per traditionem 40. Inst. de Rer. Div. C. I. A. test. quem. aper. th. 5. Dn. Carpzov. d. loc. Def. 25. n. 3. junct. lctis Marpurgens. consil. 15. n. 7. & consil. 20. n. 8.* Hoc interesse sc. *privatum*, in præensione seu postulatione heredis lese exerit, cujus multis variis que ex causis interesse potest, ut inspiciendi legendique testamentum vel tabb. ad causam testamenti spectantes, ei detur facultas. Duaren. *d. loc. c. 1. pr. & c. 2.* Ad causam autem testamenti spectare dicuntur ea, quæ quasi ad testamentum (& quidem ut notat Gothofred. ad *d. l. 2. ff. test. quem. aper. quocunque tenore*) facta, vel in quacunq; materia scripta sunt, ut ultimam voluntatem contineant *d. l. 2. §. 2. l. ult. C. eod. l. 1. ff. de tabb. exhib. qualia fuere*

fuere quoque tria illa signata volumina, ut Suetonius in *c. ult. Octav. August.* aut quatuor, ut Dio refert (cùm in quarto Octavius Tiberio bene gubernandi præcepta reliquerit) quæ apud Vestales cùm testamento deposita in Senatu proferri & recitari voluit Augustus. Conf. Tacit. *l. Annal. II.*

THES. VIII.

Consideratâ Causâ Physicâ Remotâ & Propinquâ, sequitur Causâ Moralis impulsiva seu procatartica, ad quam referimus controversias ex testamentis descendentes Wesenbec. *in parat. n. 2. test. quem aper.* de quibus neque transigi neque veritas aliter exquiri potest, quàm inspectis cognitisque verbis testamenti *l. 1. §. 1. l. 2. d. tit. l. 6. ff. de transact.* Proinde transactionem aliter factam nullam vim habere colligunt Doctores ex *d. l. 6. l. ult. ff. h. t. arg. l. ult. C. de reb. cred.* Ubi jusjurandum præstitum de eo, quod ad testamentum pertinet, de legato puta & fidei commisso, revocatur ideò, quòd illud non inspectis cognitisve verbis testamenti delatum fuerit conf. Duaren. *h. t. c. 3.* & in simili demonstrantem Anton. Fabr. (vel potius Senat. Sabaud.) *in Cod. lib. 4. tit. 15. de testib. def. 4. 4. allegat. n. 2.* Nam ipse Anton. Faber, transactionem de controversiis testamentariis fieri posse etiam non inspectis tabb. in Rational. ad *d. l. 6.* operosè adstruit: quem infirmis licèt argumentis sequitur, vindex ejus G. Schifordegherus. *L. 1. controu. forens. Tract. 25. quest. 7. & 8.* Estque ex eadem ratione & hoc animadversione dignum, quòd filia renuncians hereditati patris cum testamento decedentis, propter dotē quā accepit, renunciatione illā non obligetur, nisi viderit testamentū, aut saltem sciverit, quid in eo contineatur Bald. & Jason ad *d. l. 6.* Deinde causæ impulsivæ deservit Regula illa Juris antiqui (relata in *l. un. §. cum igitur 1. & §. novissimo 5. & 11. C. de caduc. toll.*) Ante apertas tabulas heredes extraneos ex parte scriptos hereditatem adire non posse: cujus Regulæ vestigia etiam in jure nostro passim occurrunt, ut in *l. 3. §. ult. ff. de her. inst. l. 3. §. ult. ad Ser. Silan. l. 3. C. de jur. deliber. tot. tit. C. de his qui ante apert. tabb. add.*

Causa pro-
catartica:

B

Hug.

Hug. Donell. *dist. Comment. lib. 7. c. 5. vers. Hoc jureposito.*
 C. J. A. *test. quem ap. th. 1. Perez. in C. eod. n. 1. Zoel. d. tit. in pr.*
 Illaque, quamvis postmodum per *l. un. C. de caduc. toll. sublata,*
 & in ea nominatim à Justiniano cautum sit: heredes ex asse æque
 ac parte scriptos, clausis etiam tabulis hereditatem adire posse;
 cum micâ tamen salis eam cautelam accipiendam existimamus,
 distinguentes nim. an heres clausis tabulis sui juris ignarus sit nec
 ne: priori casu, cum nec aliunde quidem quis se heredem esse
 scire queat, etiamnum clausis tabulis hereditatem adire non pos-
 se, dicemus, non quòd tabulæ non sint apertæ, sed quòd his clau-
 sis & non cognitis ignoret, an sit heres, Jus nihilominus exigat,
 ut qui adire vult, certus sit, sibi hereditatem esse delatam, quod
 quia olim semper in herede desideratum, certique erat juris, ho-
 diè quoque adhuc manere necessum fore putamus. Posteriori
 modo, si nim. scientiam sui juris habeat heres, neque adituro a-
 liud quàm dilatio aperturæ tabularum juxt. *d. l. 3. §. ult. de hered.*
inst. obstet, clausis tum tabulis ipsum hereditatem adire posse
 non diffitemur. Vid. Hug. Donell. *alleg. loc. vers. ut autem scia-*
mus. Sed tamen & hoc casu apertura postmodum assumpta, uti-
 litate suâ non destituitur.

THESES. IX.

Causa fina-
lis.

Sic enim Causa finalis in eo I. conspicitur, ut post ejusmodi a-
 perturam sciri possit, quinam sint heredes scripti, ac quibus
 aliquid vel purè vel sub conditione in ultima voluntate fuerit re-
 lictum *l. 1. ff. test. quem aper* Dn. Carpzov. *P. 3. c. 5. definit. 24. n. 8.*
 Donell *lib. 7. c. 5. d. versu: hoc jureposito.* Molin. *thesaur. fur.*
Feud. civ. & criminal. tit. 26. n. 33. Hartm. *Pistor. obs. 199. n. 13.*
 Perez. *in Comm. (. tit. test. quem aper. citiusque heres aliusve, cu-*
jus interest, defuncti bona adipisci queat Dn. Carpz. *d. loc. Def.*
26. n. 4. Quâ ratione etiam apertura à subsequente publicatione
 (quæ duo aliàs animadvertente post Speculatorem *in tit. de Edit.*
instrum. lib. 2. part. 2. §. ostenso 4. Duareno *cit. loc. c. 3.* à pluribus
 Jctis confunduntur) rectius distinguitur. Publicatio enim
 proprie

proprie dicitur, quando testamentum manu privata confectum, in formam publicam redigitur, eum in finem, ut eidem, testibus etiam mortuis, plena accedat fides atque autoritas, adeoque publicare juxta Spec. d. loc. Bartol. in l. ult. C. de re jud. & Jason in l. 2. C. de testam. nihil aliud significat, quam testamentum authenticare junct. D. Carpzov. alleg. n. 2. & 3. Speckhan. cent. 1. quest. 78. Dn. Richter. dec. 32. n. 19. Hinc publicatio non ad notitiam sed ad probationem est comparata, ita ut si heres testamento fidem perpetuam & certam accedere desideret, consequi id possit, si ad publicandum illud operam navarit. Donell. d. loc. vers. ult. & Grammat. decis. 62. n. 3. Neque enim si vel maxime rite confectum sit testamentum, nisi tamen publicatum fuerit, executionem illud sortitur, aut ad impetrandam bonorum possessionem quicquam valet l. 4. & 5. h. Menoch. de recuper. poss. rem. med. 4. n. 744. imò si quis neglecta saltem coram honestis viris apertura, si testamentum per se publicum non fuerit, privata auctoritate, clausum illud aperiret, efficeret sanè, ut testamentum omnem vim amissurum sit. Sichard. ad Tit. C. h. n. 4. Sufficit igitur ejusmodi apertura absque ulteriori publicatione, tum demum, si Notarius testamentum in publicam instrumenti formam redegerit, vel etiam illud aliò modo publicum sit. Wesenb. cons. 107. n. 41. & Coler. decis. 248. imò si vel Notarius subscripserit testamento, dicunt idem obtinere. Sichard. de testam. l. 2. & Dauth. de testam. n. 454. Cothm. vol. 1. cons. 39. n. 274. de quo tamen alii dubitant. II. Ad hanc causam finalem publicationis testamenti pertinet, ut partim falsitas aperturae, quæ prout à reliquis etiam testamenti conditi partibus, ita & hinc arcenda est, profligetur §. 4. Inst. de testam. ord. l. ult. C. de fidei comm. l. 29. §. 3. & ult. ibiq. gloss. C. de testam. & veritas exquiratur. Duar. in d. Comm. c. 3. in pr. partim etiam metus & suspicio quævis ab hac parte prohibeantur arg. l. 2. §. 6. ff. test. quem aper. Possent enim juxta Rescriptum Divi Trajani in §. 1. in fin. Inst. de milit. test. & l. 24. ff. eod. Post mortem testatoris quidam non difficulter existerent, qui vera testantium subverterent judicia.

B 2

THES.

Subjectum
Activum,

CAusas Externas distinctè pertractatas sequitur Subjectum, quod vel *Activum* vel *Passivum* est. Illud est heres omnesque ceteri, quibus in testamentis, seu aliis ultimis voluntatibus aliquid adscriptum est Ulpian. in l. 3. §. 10. ff. de tabb. exhib. Quamquam enim ista tabularum apertura & inspiciendi describendique potestas, potissimum ad heredem spectet, à cuius voluntate tota dependet testamenti causa; quòd tamen legatariis, aliisque desiderantibus, saltem quoad partem illis competentem, tabularum detur inspectio, ex l. 1. pr. ff. test. quem. aper. manifestum est conf. Perez. in C. eod. n. 3. Modò petens; se non calumniandi aut adversarii vexandi animo postulare, sed quòd suà, vel ejus, cuius nomine inspectione descriptionemque desiderabat, interesse credat, juraverit l. 2. ff. & l. 3. pr. C. d. tit. l. 1. C. de jurejur. calumn. arg. l. 15. ad exhib. Spec. tit. de edit. instrum. L. 2. p. 2. §. 4. n. 34. C. J. A. test. quem. aper. th. 4. Bocer. D. 6. 17. Schneidew. tit. de testam. ord. n. 1. Wissenbach. Diss. 58. lib. 29. n. ult. Quod *jusjurandum* non idèò exigitur, ut heres hoc modo petentem submovere possit, sed ut calumniae potius evitetur suspicio l. 3. C. h. t. Duaren. cit. loc. c. 2. Donell. lib. 7. c. 3. Fidei commissario universali quoque extraordinaria pro apertura persecutio competit, ut heres aditam hereditatem ex Senatus Cons. Trebelliano restituere cogi possit §. 4. Inst. de fidei comm. hereditat. Zoel. in Comm. ad ff. test. quem. aper. n. 1. in fin. Non minus Executoribus Testamentorum quales absentes, quoque & ignorantes à Testatore constitui possunt. Consil. Altorf. p. 500. facultas petendi aperturam competere videtur: v. R. eform. Francofurt. p. 4. tit. 11. maximè si ipsi fuerint unà legatarii, quos sibi ipsis solvere posse docet Scaccia Lib. 2. de judic. c. 9. n. 1259. Imò & Fiscus olim hanc inspectionem petere solebat propter vectigal vigesimæ hereditatis partis Paul. 4. recept. sent. 6. arg. l. 3. C. de Edict. Div. Hadr. toll. add. Fachin. controuv. lib. 4. c. 50. column. 2. quod vectigal. ab Augusto Imperatore locupletandi ærarii causâ erat institutum C. I. A. d. tit. th. 7.

¶ 13 ¶

sh. 7. Coeterum quâ ratione *in l. 2. pr. ff. test. quem. aper. testamen-*
tum dicatur instrumentum publicum DD. controversantur?
 Accursius *ad d. l. 2. publicum* exinde appellatum existimat, quod
 vel à persona publica confectum sit, ut ei credatur, vel quod uti-
 litatem concernat publicam *per l. 5. dict. tit.* Posses etiam publi-
 cum dicere instrumentum eatenus, quatenus & aliàs omnis testa-
 menti factio publici juris esse dicitur, *l. 3. qui test. fac. poss.* Dua-
 renus *cit. loc. c. 2.* idèd publicum dici vult, quia omnibus tabulas
 testamenti inspicere vel describere desiderantibus illud sit per-
 missum: cuius sententiam veriore esse, accuratior *d. l. 2. & l. 1.*
pr. evincit lectio conf. Comment. Nov. ad parat. Wesenb.
cum annot. Nobiliss. ac Consultiss. Dn. Doct. Malcomes. ad eun-
dem tit. n. 2. Junct. *Wissenbach. cit. loc.* Quamvis inficias ire haud
 queamus, aliàs generaliter, omnem scripturam dici posse publi-
 cam, cui de jure vel speciali consuetudine creditur *per c. cum di-*
lectus. X. de fid. instrum. Innoc. c. 1. eod. Specul. d. loc. §. nunc di-
endum. Junct. *Emeric. à Rosbach. prax. civil. pag. m. 498. n. 18.*
 & seqq.

THES. XI.

Postquam Subjectum *Activum* pertractavimus, nunc confi-
 derandum occurrit, Subjectum *Passivum*. Etenim qui præ-
 stito juramento calumniæ tabulas testamenti sibi exhiberi idque
 fieri sua interesse præten- dit, suam intentionem adv. eum dirigit,
 apud quem Tabb. esse dicuntur eumque vel *fatentem* vel *negan-*
tem: Si reus apud se tabb. esse fateatur, inspicere tamen & describi
 illas non concedat, vel nihil alleget, cur exhibere eas non debeat,
 tum Actor implorat officium Judicis, & ab hoc postea Reus ta-
 bulas testamenti exhibere compellitur *l. 2. §. 8. ff. h. t. l. 1. §. 1. ff. de*
tabb. exhibend. C. J. A. d. tit. th. 4. Solet autem Prætor sic officio
 suo fungi, ut compellat injungatque reo productionem per man-
 datum sine clausula justificatoria, ita nim. ut Reo non detur ex-
 cipiendi aut contradicendi facultas. *Mindan. de mandat. lib. 2.*
c. 51. n. 2. Quæ mandata sine clausula hodie in judicio Camerali
 & aliis Judiciis Principum Imperii, ubi jus commune viget, verè
 B 3 juxt.

Subjectum
Passivum.

juxt. interdicendi modum antiquum decernuntur. vid. Gail. lib. 1. obs. 13. & 14. ubi & casus Mandatorum sine clausula in Camera usitatos recenset. Item Ordin. Cameral. lib. 3. tit. 23. Frider. de interd. comm. 14. per tot. & tract. de mandat. c. 10. Swanmann. Process. Cameral. lib. 2. observ. 134. 135. Thom. Maul. tract. de mandat. sine claus. Laur. Reichwein de formul. c. 7. c. fin. & C. J. A. de interd. ib. 18. & seqq. Conf. & Blumm. in Process. Cameral. tit. 34. n. 75. usq. ad n. 169. ubi 48. enumerantur casus. Interim tamen negandum non est, in hac coercitione, quæ non tam in jure dicendo quàm exequendo h. e. in imperando & jubendo consistit, adeoque Imperii magis est, quàm Jurisdictionis Duaren. tit. test. quem. aper. c. 4. Wefenbec. parat. de Jurisd. n. 7. causæ cognitionem aliquando esse necessariam v. g. cum incertum est, num superstes sit is, nec ne, cujus testamentum inspicere describi que desideratur; Namque si testatorem non decessisse constet, is penes quem tabb. testamenti sunt, inspiciendas ac describendas illas proferre non est compellendus l. 2. §. 4. ff. test. quem. aper. Hinc Dion, in Augusto, hanc causam dissidii & contentio- nis fuisse inter Cæsarem & Antonium, refert, quod Cæsar Antonii adhuc viventis testamentum publicaverit, & palam recita- verit. Duaren. d. loc. Cæterum quod ad d. l. 2. tradi solet, ho- minem centum annos vivere præsumi, illud malè ex l. 23. C. de SS. Eccles. colligi docet Coras. 5. Miscell. c. 8. indeque rem arbitrio Judicis committit.

Sin Reus tabulas testamenti apud se esse diffiteatur, aut ali- quid alleget, quod causæ cognitionem desideret, tunc Prætor in- terdictum de tabb. exhib. l. 1. §. 1. de tabb. exhibend. l. 2. §. ult. h. t. concedit: quanquam ab herede actione ad exhibendum & rei vindicatione conveniri etiam possit l. 3. eod. qui tabulas detinet. Quâ ratione Prætor judicem pedaneum dare solitus est.

THE S. XII.

Objectum **V**is illis, qui aperturam inspectionem & descriptionem pe- tere queant, & contra quem hæc persecutio extraordinaria institui possit, operæ pretium erit, nunc considerare, quidnam a- perturæ huic subiaceat. In Genere igitur huc spectare dicimus primò

primò testamentum tam scriptum quàm nuncupativum Prück-
 mann. *vol. 1. consil. 48.* Ut autem posteriùs aperturæ objectum
 constituat, citari & examinari antea testes debent, quò eorum
 dicta in publicam scripturam redigi deinceps possint. Carpzov.
in lpr. Forens. p. 3. constit. 5. Definit. 24. n. 5. cum allegat. Secundo
 non solùm testamentum, quod verè & propriè tale est, formalia-
 que habet requisita; vid. Nobiliss. ac Consult. Dn. Weinreich.
Illustr. Castr. Fridberg. Consil. & Synd. meritissimus, Fautor ac
Patronus meus omni observantia cultu prosequendus, in Disputat.
pro Gradu habitâ de testament. th. 17. & seqq. verùm etiam illud
 quod *καταχρηστικῶς* & abusivè dicitur testamentum, quale est fal-
 sum, injustum ruptum, irritum & imperfectum *l. 2. §. 1. ff. testam.*
quem aper. l. 3. §. Item sive 26. de Senatus C. Silan. & Claud. jung.
 C. J. A. Georgii Biccii ad *d. tit. th. 2.* & Nobil. Dn. Struv. *Exerc.*
45. thes. 46. Neq; verò novù esse, verba aliquando abusivè accipi,
 ubi Legis vel Edicti alicujus exoptulat sententia, probat Do-
 nell. *Comm. Jur. Civil. lib. 7. c. 5. p. 296. n. 70. column. 1. & p. 1222.*
in princ. & seqq. ubi multis exemplis hoc declarat. Tertio huc
 referuntur Codicilli, qui pars testamenti intelliguntur, & ad ha-
 bendam cognitionem legatorum aperiuntur *l. 11. ff. & l. ult. C. h. t.*
l. 86. §. 1. de legat. 1. arg. l. 1. §. 2. ff. de tabb. exh. Quarto objectum
 hoc constituunt secundæ tabulæ testamenti pupillares scilicet,
 quæ respectu principalium ita vocantur *l. 2. §. 2. ff. h. t. l. 5. §. 14. ff.*
de his qua ut indign. l. 11. §. 5. l. 77. ad L. Falcid. Sunt enim tabulæ
 illæ pupillares pars & sequela prioris paterni nim. testamenti *l. 11.*
ff. h. t. §. 6. Inst. de vulg. & pupill. subst. Non obst. *l. 8. ff. d. tit.* ubi
 dicitur, Prætorem eas non pati inspicere. Distinguendum enim
 an tabulæ illæ secundæ pupillares seorsum fuerint signatæ vel
 non; illo modo apertura interdicitur, hoc conceditur, quia hoc
 casu principale testamentum aperire non possumus, ut non etiam
 tabulæ pupillares aperiuntur; aliud itaque dicendum est de casu
d. l. 8. ibi enim paternum testamentum clauso quoque filii impu-
 beris testamento aperiiri potest. Quinò aperiuntur & testa-
 menta inter liberos & ad pias causas Thom. *Grammat. decis. Nea-*
polsi. 62. n. 3. & 4.

In

In Specie nuda apertura sufficit in testamentis quæ publica fide h. e. coram Principe & apud Acta confecta sunt, ut DD. ex l. 34. C. de donat. & c. 1. & ult. X. de fid. instrum. concludunt. Vel quæ à Notario, vivente jamdum testatore, in instrumentum redacta sunt, aut si coram Notario aut Magistratu testes scripturas & signacula testator agnoscere jam curaverit; hujusmodi enim testamenta suo modo neque testes neque alias solennitates desiderare dicuntur in l. 3. C. d. tit. l. 19. C. de testam. Sutholt. Disser. Justin. tit. 7. n. 12. cum allegat. An autem publicatio in privilegiis & instrumentis fieri potest, quando ob vetustatem vel aliam justam causam de ipsorum consumptione metuatur, quaeritur? Affirm. Specul. l. 2. p. 2. tit. de Edit. instrum. §. 4. n. 25. De quo quidem ἐν πρῶτῳ. Quid si verò in duobus exemplaribus æquè solennibus testamentum scriptum sit, an utrumque est aperiendum? Responsio est in l. 10. princ. ff. h. s. quòd unum esse apertum sufficiat, uno enim aperto semper verum est, apertum esse testamentum Duaren. h. t. c. ult. Exemplar autem & Exemplum uti distinguantur, obiter recensere hîc non alienum puto. Videlicet Exemplar ipsum est Authenticum seu originale ipsius scripturæ ein gleichgültig oder gleichlautendes Original. Exemplum vulgò Copien oder Abschrift. Non obstante, quòd exempla etiam aliquando pro Codicibus Authenticis sumantur, ut in l. 24. ff. qui testam. fac. possunt. Aliter ac in l. 1. §. 6. de bon. poss. secund. tabb. Neque lex 47. de Legat. 2. efficit, ut appellationem exemplaris, & exempli ita confundere debeamus, ut etiam exemplar nonnunquam copiam seu exemplum denotet (uti quidem vice versâ in d. l. 24. exemplum pro exemplari capitur) quia in d. l. 47. casus dubius in Exemplaribus discrepantibus proponitur, adeoque Exemplaria sibi non consonant. Sed in d. l. 24. exempla accipiuntur pro talibus, quæ ejusdem efficaciz sunt, cum eo cujus sunt exemplum, ut scil. paritas & scripturæ & firmitatis in utrisq; reperiat. Alia omnia exempla sunt strictè dicta, Copiæ, quæ nim. similes sunt scripturæ sed transumptæ tantùm, & non ejusdem roboris cum Authentico, uti in allegat. texx. Græci plura exem-

✠ 17 ✠

exemplaria ἀντίγραφα, item ἰσόλυπα appellant. Qualia pluribus amicis concedi solebant. Unde & Casaubonus *ad c. ult. August. in Sueton.* cum Augustus utrumque volumen suæ voluntatis ap. easdem Vestales deposuerit, unum ejus fuisse putat testamentum duobus Codicibus scriptum conf. & Salmasium contra Heraldum *in c. 8. Defens. miscell.* Quandoquidem verò de exemplis differere cœpimus etiam hoc resolvamus dubium: si forsan testamenti authenticum & exemplum concurrant, utrum eorum aperiendum sit? Resp. authenticum esse aperiendum, quia exemplo aperto nihil agitur *l. fin. ff. h. t. l. 1. §. 7. de bon. poss. secundum tabb.* Exempla enim fidem non faciunt *l. 2. ff. de fid. instrum. Auth. si quis in aliquo docum. C. de Edend. Novell. 119. c. 3. c. 1. X. de fid. instrum. c. jejunium dist. 76. c. ut veterum dist. 9. l. fin. in pr. C. de divers. rescript. conf. Duaren. d. loc. Umm. ad process. judic. Disp. 17. th. 6. n. 28. cum allegatis. Non obstante (1.) l. 37. §. 5. de legat. 3. ubi circa finem dicitur, credendum esse scripturæ. Resp. ibi contineri casum, quo testator de deposito restituendo juramentum præstiterat. Nec etiam (2.) resistit *l. 57 ff. de admin. & peric. tut.* Excipiendus etenim casus, quando originale casu fortuito, incendio nim. periit, tū sc. exēplū ante hāc parte adversā citatā & auctoritate publicā descriptum, omnino fidem facit vid. Gothofr. in not. *ad d. l. lit. C. cum Nob. Dn. Struv. Exercit. 28. th. 31.* & communiter Doctores exemplum probare statuunt, si auctoritate Judicis transcriptum sit per manum Notarii. Specul. *alleg. loc. §. nunc dicendum 7. versu & generaliter, & Tit. de Rescripti presentat. §. 1. vers. penult.* Socin reg, 136. Vel si de verbo ad verbum originale sit extractum, ipsumque Actis relictum Angel. *in dict. Auth. c. si quis in aliqu.* Porro contra ipsum exemplantē & copiam producentem, exempla etiam ob: & subreptitia probare volunt Bartol. *in d. Auth. Jacob. de Aret. in l. 2. §. 4. circ. fin. ff. testam. quem aper. & in l. 45. §. 5 ff. de fur. Fisc. junct. c. 7. vers. per falsitat. & vers. per suppress. X. de fid. inst. l. 20 ff. de probat.* Quod si duo testam. originalia à se invicem discrepantia reperiantur, posterius effectum publicationis habebit. Quod nec moribus abrogatū est, ut nim. in ea tātū parte posterius obtineat, in qua prior ad-*

C

ri ad-

ri adversatur. Reliquis in hoc salvis manentibus. Nil enim ad terras Imperii Argentæus ad Consuetud. Britann. art. 570. gl. 1. Gudelin. L. 2. de jur. Noviss. c. 5. Si deprehendantur, eodem die condita, & quod nunc eorum prius sit, ignoretur, neutrum valebit, arg. l. duo sunt 30. de test. tut. & l. 1. §. si quis in duob. 5. ff. de bon. poss. sec. tabb. l. eum qui pr. de acquir. vel omitt. hered. Bœer. decis. 31. Foster. Lib. 4. c. 8. n. 12. nisi in altero, hi qui ab intestato successuri erant, scripti essent, Zoef. ad ff. de injust. rupt. & irrit. testam. n. 31. Cautelam, quomodo nihilominus ex utroque hereditas adiri possit, adducit Cœpolla caus. 227.

THES. XIII.

Forma.

PRælibato objecto, properandum ad Formam; Est autem illa alia privata apertura, alia publica. Illa in nuda & simplici testamenti consistit inspectione, non interpellatâ Judicis auctoritate, neque etiam citatis ad recognoscendum testibus, tantum ut consideretur num solennitates de jure requisitæ in eo fuerint adhibitæ nec ne: quis heres scriptus, aut quibus aliis quid in testamento fuerit relictum Nob. Dn. Struv. Exerc. 34. th. 41. Et locum habet in testamento judicialiter insinuato vel publicâ Notarii auctoritate per instrumenti confectionem firmato. Hartm. Pist. O. 199. n. 24. Quod autem publicæ aperturæ Formam attinet, duplex illa est, tam petendæ, quàm peragenda; Licet quandoque petitio aperturæ testamenti iudicibus oblata, oder eines bey Gericht hinterlegten Testaments negligi soleat. Tum verò si ne Judex quidem heredes ab intestato venientes aut in testamento obsignato comprehensos, & ne testes quidem noverit, curare is debet, ut intervenientibus optimæ opinionis viris (quorum septem requirit Speculat. in Tit. de Edit. instrum. §. 4. in fin.) testamentum illud aperiatur, & post descriptum cognitumque factum ab iisdem ad futuram solemnem aperturam obsignetur l. 7. §. nec ad rem pertinet. ff. & l. 2. C. h. t. l. 1. §. 36. deposit. Tholosan. in. syntagm. fur. univers. lib. 42. c. 4. in fin. & lib. 46. c. 2. n. 11. Molin. in thes. supr. alleg. tit. 26. n. 36. Carpzov. in fpr. Forens. P. 3. C. 5. def. 25. n. 4. & 5. ubi totam rei seriem in præjudic. recitat,
Barry

§ 19

Barry *l. 13. tit. 11. n. 3.* His peractis, Judex demum heredes, alios-
 que quorum interest *l. 1. pr. ff. h. t.* ad aperturam solennem citare,
 & ea quæ deinceps sequentur peragere potest. Quod si verò pe-
 tenda olim esset apertura Romæ, Prætor in jure adibatur, in Muni-
 cipiis Magistratus, ut Præses aut Pro Cons. & quidem vel suo vel
 alieno nomine quis eam desiderare poterat *l. 1. pr. h.* Non obsta-
 te, quòd apertura illa actibus Legitimis accenseri soleat. Nam
 qui tabulas inspicere vult, inspicit etiam atque describit, ipse non
 celebrat actum Legitimum; sed is qui jussu Magistratus signa
 agnoscit. Hoc enim, nec alieno nomine, nec sub conditione fieri
 potest. Non secus ac eodem modo linum aperire, & jubere re-
 citari illo modo potest Magistratus: ut adeò solennis actus aper-
 rur tantum inter Magistratum & signatores perficiatur; Nunc
 requiri debet Judex ordinarius, cujus Jurisdictioni testator fuit
 obnoxius *l. 2. 3. C. de testam.* (ut tamen in Regia Constantino-
 pol. urbe, deficientium voluntates, non nisi ap. Magistratum Cen-
 sùs aperirentur vid. *l. 23. C. d. t.* ibique Gothofred.) vel quo ferre
 is testamentum mandavit *l. 2. C. h. t.* non cui heres subfuit, (un-
 de si Laicus in testamento clericum heredem instituit, Laici
 superior adeundus est Covarruv. *Pract. quest. 8. n. 1.*) Et sic qui-
 dem se forma petendi habet ratione *Judicis.* Pars *actrix* sua inter-
 esse ostendet, atque in eum finem præstabit juramentum calum-
 niæ, adv. eum à quo tabb. ad aperiendum eas exigit. per *l. 3. C. h. t.*
 contra Reum verò editionem detrectantem Judex à mandato
 compulsorali sine citatione ulteriori, incipere potest. Sichard.
in Cod. h. ita ut intentio productionem exigentium ad solam nar-
 rationem, quòd penes aliquem testamentum sit, suâque istud
 exhiberi referat, pro fundata habeatur Fr. Mindan. *lib. 2. de man-
 dat. c. 51. n. 2.*

THES. XIV.

Forma peragenda aperturæ concernit & *modum* & *tempus*; Forma
 quoad hoc alia iterum procedendi ratio est *Juris veteris*, peragenda
 alia *Novi*: Jure veteri, quamvis Lex Julia de vicesima statim post
 mortem testatoris aperiri tabulas voluerit, (h. e. intra modicum
 C 2 tem-

tempus, circa cuius interpretationem Rescriptis variatum est)
 attamen Paulus idem à præsentibus intra tertium vel quintum à
 morte testatoris diem, at absentibus intra eos dies cum superve-
 nerint: id est, à tempore ipsorum reditus peragendum fuisse me-
 morat *lib. 4. recept. sent. tit. 6. §. testamentum. Wesenbec. parat.*
n. 4. test. quem. aper. Hodie secundum Jus Saxonicum trigesimo
 die tempus aperturæ constat. vid. *Sächsisch Landrecht. art. 22.*
lib. 1. & art. 15. lib. 3. Rauchbar. P. 2. quest. 21. seu intra mensem
 alibi quoque. Menoch. *de A. 7. R. lib. 2. c. 20.* uti moribus Branden-
 burg. Prückmann. *vol. 1. consil. 48. n. 16.* quoniam hæc res dilatio-
 nem non recipit *l. ult. in pr. de appellat. recip. vel non l. 6. quorum*
appell. non recip. quandoque tamen vel ex ipsius Testatoris
 facto tempus aliud præfinitur, vel etiam ex facto Rei conventi
 tempus prorogandum est, si de exhibendis demum tabb. agatur:
 & tum à Judice terminus datur ad exhibendum ei, contra quem
 intenditur hæc persecutio, si forsan in præsentia non
 possit exhibere tabulas testamenti *l. 2. §. 7. ff. h. t.* Item ex justa
 causa alia dilatio fieri solet, de qua Magistratus ex facto statuet.
 Poena autem protractioni statuta, non reperitur: nec tamen du-
 bium est, posse Magistratum pro arbitrio moram injustam par-
 tis coërcere *ob. l. vel negare ff. d. tit. l. 1. pr. ff. si quis omiff. caus.*
testam.

Modum quod concernit, ve est *solemnis* vel *minus so-*
lennis. Ille fit citatis à Magilstratu competente heredibus, ac
 omnibus quorum interest, nec non testibus, ut hi suas supscri-
 ptiones & sigilla recognoscant. *l. 4. l. 7. ff. h. t. Carpzov. p. 3. const.*
5. def. 24. n. ult. & def. 25. n. 1. Vincentz de Franch. decis. 429.
Molin. d. tractat. tit. 26. n. 35. ibi. Wann Testamenten eröffnet
 werden / so seyndt die Zengen / welche es versiegelt zuberuffen /
 damit sie ihre sigilla recognoscirn und erkennen / junct. Johan
 Menstern von Lindensels *in specul. Notar. Lib. 3. P. 2. p. 380.* hujus
 tenoris: zu wissen / daß auff N. N. empfangenen schriftlichen
 Befelch / ich N. N. die hier vorgesezte Zeügen / an hent dato vor
 mich erfordert / und sie ihre subscriptiones und anhangende
 sigilla recognosciren lassen / gestalt sie alle dieselbige für ihre
 Hand.

Handschriften und Sigell erkand und recognoscirt / darauff
 ich gegenwärtig Testament eröffnet 2c. Notandum igitur hinc (1.)
 Judicem competentem l. 1. 2. C. test. quem. aper. l. 18. l. 23. C. de
 testam. l. 30. de (. donat. per literas citatorias ad locum aperturæ
 omnes, qui in testamento sunt descripti vel quorum interest, evo-
 care, ad quod etiam à parte per Libellum supplicem vid. l. 2. C. h.
 ibique Brunnem. requiritur. Gilken. in l. 2. C. de test. n. 1. arg. l. 39.
 de adopt. c. fin. de fid. instrum. & in Auth. si quis in aliquo C. de
 Edend. n. 4. ubi communem Doctorum, multorumque autho-
 ritatibus comprobata esse opinionem ostendit, in qualibet
 instrumentorum transsumptione, eos quorum inter sit, esse citan-
 dos, eique citationi parere quoque debent ipsi testes, quantum-
 vis eorum nil inter sit. Eò nim. facit, quod Author du Conseiller
 d' Estat Second. part. chapitr. cinq. fuillet 409. monet. Ibi:
 Au contraire, faut obliger estroitement les parties sous grandes
 peines, à poursuivre leurs affaires par les degrez, & aux lieux,
 qui sont ordonnez par les Loix: Et le Prince doit em-
 pescher que par evocations, ou à soy, ou à quelque autre de ses
 Juges, il n'y soit contrevenu legerement, & sans grande cause.
 Quoad ceteros autem qui citantur, illud valet, quod in actibus
 præjudicialibus omnes vocandi sint quorum interest l. 47. ff. de re
 jud. arg. l. in caus. cog. 13. ff. de minor. ibi: causâ enim, junctâ l. 8. ff. de
 aqu. & aqu. plu. arc. l. fin. C. de auct. prestand. ibi: ut quod omnes
 similiter tangit. c. ad hæc. X. de Off. Archi Duc. Et quidem citan-
 di sunt 1. heredes vel nominatim & specialiter, si eorum nomina,
 in primis successuri ab intestato sint nota, vel generaliter per con-
 clama seu Edictum publicum arg. l. 6. C. de remiss. pign. & Auth.
 Si omnes C. si minor ab heredit. se abst. Salycet. in l. publicati C. de
 testam. Zoel. comm. ad ff. tit. test. quem. aper. n. 3. junct. Nov. 112. c. 3.
 Item 2. testamentarii seu testes & vel omnes vel major illorū pars
 l. 4. l. 6. ff. d. tit. ut sigilla & supscriptiones suas recognoscant. Ant.
 Fab. in Cod. lib. 6. tit. 13. vel se signâsse negent l. 1. §. 2 & l. 5. ff. test.
 quem. aper. recognitis autem manibus & sigillis interrogari debēt,
 an interesse testamento rogati fuerint, & præsentibus ipsis testa-
 tor, testamentum illud suum esse pronunciarit, l. hæc consultiss.

21. *C. de testam.* Quid verò, si testes aut in non comparendo simpliciter, aut non debito modo, fuerint contumaces? Vel captis pignoribus *arg. §. pen. Inst. de satisd. tut. l. 29. §. 7. ad. L. Aquil. c. fin. X. de test. cog. l. si quando 19. C. de test. Ruland. 2. de commiss. 2. 6. 7. n. 8.* Vel pœnali iudicio coerceri solent *l. 1. §. quis jus dic. non obtemp. l. 3. §. 9. ff. de tab. exhib. Uram. ad process. iudic. Dist. 16. th. 8. n. 51.* At, cum quidam citatorum abfuerint vel sigilla sua agnoscere negaverint, an ideò impediatur apertura, quæstionis est? *Neg. l. 1. §. fin. ff. h. t. cum. gloss. & DD. latius. add. Dn. Richter. decis. 32. n. 21. Vasqu. de success. resol. lib. 2. §. 17. n. 5. cum allegat. Thololan. in syntagm. iur. Univ. lib. 42. c. 4. n. ult.* Sed si vel major pars signatorum inventa fuerit, honesti viri adhibentur, quibus intervenientibus fiat resignatio: ut ut tabulæ testamenti hoc casu fiant suspectæ *d. l. 1.* quæ tamen suspicio postquam diluitur, quoniam testamento aperto, sigilla adhuc remanent, semper que recognosci possunt *Duaren. cit. loc. cap. 4.* Unde ad illa recognoscenda, si testes non adeò longè absint. tabulæ eò mitti debent. Quid verò, si omnes absint signatores, & causa tamen aliqua tabb. aperiri urgeat. Tum verò Prætor aut Pro Consul curare debent, ut intervenientibus optimæ opinionis viris nihilominus aperiantur, & post descriptionem factam, ab iisdem (quibus intervenientibus apertæ sunt) obsignentur: tunc deinde eò mittantur, ubi ipsi signatores sunt, ad sigilla sua inspicienda *l. 6. & 7. h.* Numerum virorum adhibendorum, si quando per conjecturas procedere liceret, aliunde commodius definire non possemus, quàm ex *l. municipalia 15. C. Theod. de Decurion.* idque quoad ipsa Municipia. Sic enim tres Curiales, præter Magistratum & Exceptorem publicum ad gesta municipalia adhiberi voluerunt. *Arcad. & Honor. Imper. Aliàs autem tutius quis inhæreret traditioni Durandi Specul. supr. th. 13. adductæ.* Aliquando neque convocatio testium, neque præsentia Judicis necessaria est, si tabulæ nim. suâ sponte vel etiam sui naturâ patefactæ sint *l. 10. §. 1 ff. h. t.* rationem reddit *Bartol. ad d. l. quòd illud, quòd natura faciat, non egeat ministerio Judicis.* Quod si testamentum consultò post mortem testatoris ab alio rescissum fuerit: quomodo tum de
ejus

ejus contentis vom Inhalt constare possit, docet Carpov.
P. 3. const. 5. def. ult. Sic ergo signatoribus adhibitis, Romæ Præ-
 tor in jure: sed in foro vel Basilica Magistratus, si testamentum
 in Municipio, Colonia, Oppido, Præfectura, Castello, Concilia-
 bulo factum esset, inter horam secundam & decimam diei (Paul.
4. sent. tit. 6. de vicesima. & lib. 3. tit. 6. ad Silan. §. pen.) lino rupto,
 testibus præsentibus, instrumentum seu chartam ultimam vo-
 luntatem continentem aperiebat, concessâque desiderantibus,
 & aliis quorum interest, inspiciendi describendive facultate *d. l.*
1. & l. 3. C. eod. testamentum rursus obsignatum mittebat ad testes
 quoque absentes, ut & ipsi sigilla agnoscerent sua Cajus in *l. 7. ff.*
h. 1. Molin. supr. allegat. loc. n. 36. Es kann auch das Testament
 durch den mehrerntheil der Zeugen wieder verschlossen/versie-
 gelt und den Abwesenden zugeschickt werden / damit sie ihre
 sigilla auch recognosciren und erkennen / und dessen schriftli-
 chen Schein von sich geben mögen. Quæque dicto modo de
 Prætoris disponuntur, eadem suâ ratione non minus ad Magi-
 stratus modernos pertinent v. Hartm. Pistor. obs. 199. Quem-
 admodum ulterius ex assertis hisce quoad testes apparet, Judi-
 cem non posse eos, qui longius absunt, ad recognoscenda sigilla
 revocare, quia hoc absque ipsorum incommodo haud fieri posset;
 imò iniquum foret officium suum cuiquam esse damnosum *d. l.*
7. junct. l. 71. de furt. l. 3. §. ult. ff. de test. l. 19. C. eod. Interim compe-
 tens Judex, si testes cæteri alteri territorio subsint, ejus Provin-
 ciæ Magistratum per literas mutui compassus requirere debe-
 bit ut recognitionem illam fieri curet, factamque ad instructio-
 nem requirentis remittat Ant. Fab. in *C. lib. 6. tit. 13. Umm. d.*
Disp. 16. th. 8. n. 37. Neque illis quicquam obest, quòd testium
 quorundam signa & subscriptiones per alios quoque recogno-
 sci possint. Illud enim tum obtinet, quando recognitio per autho-
 res fieri non potest, ut puta si defuncti sint, vel ita absentes, ut
 neque ad eos mitti neque eorum reditus expectari possit, ut re-
 cte Anton. Fab. d. loc. Quòd autem recognitio testium jurata
 esse debeat, Dauth. tradit in *l. 2. C. de testam. n. 5.* De Magnatum
 testamentis, uti ea aperiantur, alii quibus plus temporis est, dis-
 serant.

serant. Nobis è veteribus observata est Augusti Imperatoris testamenti apertura, de qua hæc refert Sueton. *in cap. 23. Tiber. Cas.* Illatum deinde Augusti testamentum, non admissis signatoribus, nisi Senatorii ordinis, cæteris extra Curiam signa agnoscentibus, recitavit (Tiberius) per libertum. Modernam Principum Imperii Testamentorum aperturam & publicationem cum omnibus solennibus egregiè repræsentat die Beschreibung/wie Weyland des Durchleuchtigsten Fürsten und Herrn Herrn Georg. des II. Landgraffen zu Hessen Fürsten zu Hersfeld etc. hinterlassenes Fürstl. Testament eröffnet und publicirt worden. Quæ descriptio legitur in Ihr Höchstseeligsten Fürstl. Durchleucht. Ehrengedächtn. p. 48. seqq. Antequam tamen pensum meum de formali ratione absolvam, quæstionem quandam subicere lubet, quæ inter DD. multum dubia est & difficilis. An decedente ante recognitionem sigillorum teste uno vel altero, testamentum intercidat? Affirmativam tucntur sententiam cum Dauth. *ad d. l. 2. C. de testam. n. 1.* Vasquius *l. 2. de success. §. 17. n. 8.* Grals. *§. testament. quest. 80.* Barry *l. II. tit. II. & Dd. communiter*, hæc moti ratione, quòd privata sit scriptura, adeoque testamenti fides hoc casu pereat: pro fundamento itidem sententiæ hujus constitut. Pontific. *c. 2. X. de fid. instrum.* adducentes, ubi si instrumentum aliquod non à publica persona confectum aut authentico sigillo munitum sit, licet subscriptionem habeat testium, si tamen testes decesserint, fides instrumenti perire, nec ullius esse authoritatis, dicatur. Negantium verò castra sequuntur Vigl. *in §. 7. Inst. de testam. n. 9 & seqq.* Duaren. *d. loc. c. 4.* Anton. Fab. *6. Error. pragmat. n. 3. & 2. seqq.* & quos citat Hillig. *lib. 7. c. 5. lu. G. wissenbach supr. alleg. loc. itemque Mev. in P. 4. Decis. wismariens. 13.* ubi duos testes ad probandum, sed non tamen nudam Notarii assertionem sufficere tradit. Quæ posterior, ut probabilior & verior, salvâ aliàs contrariantium authoritate, mihi quoque arridet sententia. Cùm affirmativa partim à veterum Ictorum placitis, partim à Juris ratione videatur aliena. Præterquam enim quòd destituamur textu Juris nostri quo affirmantes tutò innitantur, recognitio sigillorum non tam ad formalem

25

malem testamenti solennitatem, quàm solennitatis probationem pertinet *arg. l. fin. C. de fideicom. & l. fin. C. de bon. poss. secundum rabb. conf. Magnif. Dn. Tab. in annot. ad C. J. A. tit. test. quem. aper. th. 5.* Quid quòd ea quæ facti sunt, non operari queant, ut ea quæ semel legitimè peracta sunt, perire debeant *arg. l. 2. h. t.* Atque nimis durum esset & iniquum, (testamenta, quæ tamen exitum habere, publicè interest, ut supra in procem. & ipsâ tractationis causâ Remotâ commemoravimus) unius vel alterius facto perire. *conf. Ant. Fab. in Com. Cod. h. t. Definit. un. & allegat. n. ult. junct. Def. 1. in allegat. n. ult. tit. de Exec. rei judic.* Neque verò sententiæ nostræ quicquam officit, dicta constitutio Pontific. quia illa nō de testamento, sed de privatis scripturis agit, quæ quacunq; de re fieri solent: & minimè credendum est, constitutionem illam generaliter loquentem, nihilque de testamento exprimentem ad solenne pertinere testamentum. *Duaren. d. loc.* Non etiam obstat, quòd dissentientes objiciant, testes mortuos non posse recognoscere sigilla & subscriptiones *Resp. Sufficere posse, si per superstites fide dignas personas ejusmodi recognitio in supplementum fieri queat. vid. Nob. Dn. Struv. novissimè edita. resolut. II. obstant. ad tit. test. quem. aper. ad th. 42.* Magnif. Dn. Tab. *alleg. loc.* Denique non refragatur *l. 4. ff. h. t.* ubi dicitur, Prætoris officium esse, signatores convenire, & sigilla sua recognoscere jubere. *Respond. Prætorem loqui de his, qui supersunt, non qui decesserunt. Ut ut verò ea omnia se rectè habeant, videmus tamen majoris cautelę gratiã, testatores confectò quantumvis solenniter testamento, præter testes testamentarios Notarium aliosque duos vel tres testes adhibere, coram quibus Testatores, priores testamenti testes rogent, ut manum suam & sigilla apposita recognoscant, eo que facto, Notarium, ut super ea recognitione instrumentum conficiat requirere, quã quidem ratione aliã recognitione opus non est. Roland. à Valle *consil. 36. vol. 1. n. 20.* Testamenti nuncupativi, si de eo quærat, publicatio non antè fieri solet, quàm testes de totius testamenti tenore juratò deposuerint. *Pückm. vol. 1. consil. 48. n. 4. Conf. & Hondedeum 2. consil. 26. & Kirchoy. tom. 3. consil. 25.* Et in eo, si unum*

D

alte-

alterumve testem decedere, ante publicationem, testamentò in scripturam per Notarium non redactò, contigerit, testamentum corruere docent per *l. 21. §. fin. C. de testam. ord.* vid. Nobiliss. Dn. Weinreich. *allegat. supr. Disp. Inaugur. th. 38. in fin.* Atque hæc de modo aperiendi secundum Jus commune, rudi, ut ajunt, Minervâ, dicta sufficiant.

THES. XV.

HOdiè non ob hoc tantùm publicationem non amplius adhiberi tradunt, quòd ratio publica cesset, quæ erat, ut ab extraneis heredibus locupletibus, vicesima hereditatis pars Reip. daretur: nam ea tantùm efficere potest, ut non amplius Reip. directò intersit, testamenta publicari; Sed & ideò, quòd testamenta, ut plurimum publicâ nitantur autoritate, vel super iisdem publica conficiantur instrumenta, rarò vel nunquam locum habere publicationem statuunt post Jason. in *l. 2. C. de testam.* Gilken. *ad eand. l. & l. 2. C. testam. quem aper.* Hartm. Pistor. *obs. 199. n. 11.* Imò & testamenta manu Notarii publici, absq; solennitatis formâ publicata plenè probare ait, Specul. *§. 4. n. 34. tit. de Edit. instrum. conf.* tamen omninò Carpzov. *Ipr. Forens p. 3 const. 5. def. 24. n. pen.* & Gilken. *ad l. 2. C. de testam.* qui latè contra disputat. Et prætereà ex hisce nil aliud sequeretur, quàm in certo aliquo casu publicatione opus non esse. Non autem, quòd non etiam in eodem publicatio per Magistratum facta utilis sit. Multò minus à publicatione ad aperturam argumentum duci potest. Imprimis etiam ad Jus locale scriptum & non scriptum respiciendum erit per *l. 2. C. h. t. add. l. 6. de Eviction.* Franc. Suarez. *de Leg. l. 3. c. 23. Pract. Ferrat. in form. libell. quando petit. heredit. ab intest. in gloss. vallatum legitur numeri.* Guid. Pap. *latè quast. 262.* Bald. *in l. cunctos popul. §. col. ibique Bartol. 11. colum. C. de Summ. Trinit.* Carpzov. *5. Resp. Elect. 1. Duaren. tit. test. quem aper. c. ult. circ. fin.* Gudelin. *de 7. Nov. l. 2. c. 1.* Koepen. *p. 1. decis 31. n. 25.* Viinn. *1. quast. 18.* Perez. *in Comm. C. h. t. n. 5.* Et quemadmodum testamentum, secundùm constitutionem ejus loci, in quo quis testari vult, conficiendum est, ita & hîc, quando

quando queritur, an & quomodo rectè aperiendum vel publicandum sit testamentum, spectanda est ejus loci consuetudo in quo testamentum insinatum est *l. 2. C. h. ibi: secundum leges moresq; loc. infr. alleg. l. 18. C. de testam.* Aliàs & hodiè ad necessitatem aperturæ facit, quod in facto dubium esse queat, an Notarius cum testibus duobus separatis, additis simul instrumenti solennibus, subscripserit testamento, nec ne. Et si non necessaria sit publicatio, saltem utilis fuerit, ob periculum amissionis, quod ipse fatetur Dauth. *ad l. 2. C. de testam. n. 9.* Sic enim, si testamentum ad Archivum publicum refertur, inde copia Authentica peti poterit; aut etiam vel ob hoc utilis erit, ut omnibus cavillationibus obviam eatur, cum semel per sententiam Judicis, peractâ publicatione omne dubium abfuturum sit. Cœterum quod publicatio (aut etiam apertura solennis) statuto tolli possit, non est dubitandum. Mindan. *L. 2. de mandat. c. 41. n. 3.* Nec tamen omnis publicandi ratio commodè tolli potest, licet quid ex solennibus dematur, veluti quod in quibusdâ locis testamenta, in scriptis confecta & porrecta certis à Senatu deputatis, defuncto Testatore, in Judicio ad relegendum producantur; sicque deinde habeantur pro publicatis. Cothmann. *vol. 2. consil. 53. n. 9.* Similiter, quod testamenta in scriptis condita, coram quovis Notario & duobus testibus publicari hodiè solere, Grœnwegen in *d. l. 18. C. de testam. & tit. test. quem aper.* tradat. Qui tamen solennitatem probationis extrajudicialem, quæ & inter nos sæpiùs juxtâ 7. testes fieri in iplo testandi actu solet, cū apertura & publicatione judiciali confundere videtur. Dico: non omnè publicandi rationem comodè tolli posse: nisi & ipsum jus testandi sublatū in Republica velit Legislator: quod ab iplo fieri posse docet Nobiliss. Dn. Struv. *Exerc. 32. lib. 28. th. 3. qui testam. fac. poss.* Atque ita priscus Majorum nostrorum in Germania mos habuit, quò heredes successoresq; sui cuique liberi, & nullum testamentum. Si liberi non erant, proximus gradus in possessione, fratres, patru, avunculi. Tacit. *de morib. Germ. c. 20.* Conring. *in proœm. ibid. p. 77. seqq.* ita Hebræorum jure, saltem in rebus soli, videtur fuisse legitima successio. Numer. 27. *vers. 8. & cap. ult.* Selden. *de success.*

ad LL. Hebr. c. i. seqq. & c. 22. Grot. de l. B. & Pac. 2. 6. 11. Eoque spectant testamentorum restrictiones per multa Germaniæ Statuta introductæ. Mevius *Jur. Lubec. lib. 1. tit. 10. art. 6. n. 81.* Cothmann. 3. resp. 11. 12. & 45. Dn. Carpzov. part. 2. const. 12. & c. Quilibet nimirum Legislator hæc talia in bonis civium pro usu & necessitate Reip. suæ attemperat l. 6. ff. de f. & f. ad quam vid. Amplissimus ac Consult. Dn. Doct. Malcomes. *Mecænas, Promotor ac Præceptor meus tam absens quàm præsens, summo pietatis ac observantia cultu æviternum devenerandus in annot. ad Comm. Nov. in Vvesenb. parat. p. 24. lit. 11. junct. supr. alleg. Author. du Conseiler d' Estat part. 1. c. 45. ibi: Ce moyen ne peut estre excusé, que sur la necessité; mais s' il est necessaire, il est juste aussi: Le salut du peuple & la conservation del' Estat, estans la supreme loy.*

THES. XVI.

Effectus Primus.

Effectus Ortus immediatus.

Post formam sequitur effectus, qui vel est *primus*, vel *ortus*; ille concernit inspiciendi & describendi potestatem l. 2. §. 6. ff. test. quem aper. Molin. sep. alleg. tractat. tit. 26. n. 33. ibi: Auch wo es vom Erben begehret würd/ demselben ein Abschrift zugeben: Hic vel *mediatus* est, vel *immediatus*: huc pertinet, quod testamentum publicetur seu in Archivum vel monumenta publica transferatur, eum in finem, ut deinceps propter autoritatem illam publicam, testamentum firmam atque inviolatam ac perpetuam consequatur fidem, (cùm tantum fidem præsentem apertura faciat, ut Donell. 7. *Comm.* 5. docet,) & deperditis tabulis ad Authenticam recurri possit l. 2. & 19. *C. de testam. Specular. cit. loc. §. ostenso 4. num. 38.* Welenb. post Alex. in l. 2. parat. test. quem aper. n. ult. Jason. in l. publicati *C. de testam. ment.* Solet autem illa publicatio fieri pronunciato Judicis, qui omnibus peractis interloquendo scripturam publicam esse declarat, illique fidem esse adhibendam præcipit Salycet. in d. l. publicat. *C. de testam. qu. 3.* Pertinet huc sententia Cameralis apud Barthium in *Thef. sent. Cam. l. 2. d. 2. Jun. Anno 1572. seynd ben-*
denthei

¶ (29) ¶

den theilen Copen des allhier vollführten Examinis (testium) auch aller Handlungen und ermeldes Testaments gebettener massen zugelassen. Darauß und allem Vorbringen nach/ solch Testament in bester Form Rechtens hiermit publicirt und erkand/ daß demselben tanquam publico & Authentico alsenthalben und ewiglich glauben gegeben werden solle. Pleniorum & in summo Hassorum judicio Provinciali usitatam Formam, quâ simul in contumaciam partis publicatio testamenti decernitur, sub finem hîc exhibebo. Cœterum pro ejusmodi publicatione Judici secundum plerorumque locorum mores honorarium ex communi hereditate exsolvendum offertur. Carpov. Ipr. For. p. 3. const. 5. def. 26. Ant. Fab. in Cod. lib. 6. tit. 25. def. 25. n. 4. Et si heres illud suis impensis præstiterit, tum illud ante omne creditum, non minus ac impensas in funus vel testamenti insinuationem aliam, veluti extrajudicalem, coheredibus alibi degentibus factam; vel ad inventarii confectionem, cœterosque hereditatis causâ erogata, repetere potest Johann Michael Beuther. Von ausführlichen Fundamenten und erklärung des Vorzugs Recht/cap. 26. Hujus tenoris: Wann der Erb oder sonst einer zu vollziehung eines Testaments/ zu Aufrichtung des Inventarii, so dann zu andern der Erbschafft halben nothwendigen Sachen/ Geld dargeliehen hätte/ ist in den Rechten außdrücklich gebotten und versehen/ daß solchen Leuten für allen Dingen nach den impensis funeris, das Ihrige wiederumb solle erstattet/ und sie hierinnen allen übrigen Gläubigern sollen vorgezogen werden/ conf. Richter. c. 2. de Privileg. credit. membr. 2.

Effectus mediatuſ in genere consistit in quavis actione quæ ex testamento vel ultima voluntate competit l. 3 ff. h. l. fin. §. 9. C. de fur. delib. In specie autem huc referendum est illud, quod heredibus scriptis ad hereditatis possessionem obtinendam competit Remedium ex l. ult. C. de Edict. Div. Hadr. toll. Ut autem ex hac lege statim mandatum executoriali, scripti heredes impetrare seque in possessionem rerum hereditariarum mitti petere possint 4. vulgò DD. requirunt, notante Excellentiss. ac Consultiss.

ultis. Dn. D. Malcomelio in annot. ad. d. Comm. tit. test. quem
 ap. lit. F. I. Ut testamentum nullo vitio visibili (quod sc. statim
 in oculos currat) notis puta, lituris, seu ut loquuntur, rasuris, seu
 deletionibus affectum sit l. 2. C. d. tit. Carpzoy. P. 3. const. 5. def.
 18. Menoch. de remed. 4. ad ipisc. poss. n. 699. & seqq. Sichard. ad
 d. l. fin. n. 19. Visibilia namque vitia beneficium hoc impediunt;
 secus de invisibilibus, quæ longâ & exquisitâ opus habent co-
 gnitione v. c. an testamentum falsum, inofficiosum aut
 injustum sit dicendum d. l. 2. C. Paul. 3. sent. 5. §. siue falsum & 4.
 C. J. A. de Edict. Div. Hadr. toll. th. 10. II. ut probatâ ab herede
 morte testatoris l. 27. de acquir. vel om. heredit. testamentum
 modò quacunque formæ suæ parte non sit abolitum, legitimè Ju-
 dici competenti præsentetur, & ap. acta publicè recitetur d. l. fin.
 C. de Ed. D. H. toll. ibi: si quis Judici non ostenderit. De quo ha-
 tenus. III. Ut possessio rerum hereditariarum sit vacua, vel sal-
 tim, non adsit contradictor legitimus, qualis ille intelligitur, qui
 jam antea habuit justum possessionis titulum, Domini sc. trans-
 lativum. v. g. pro donato, pro emptore, eumque similem allegat,
 Cyn. ad paulò ante alleg. l. fin. C. n. 20. Roland. à Valle consil. 76.
 vol. 3. Guid. Pap. quest. 132. Dixi possessionem esse debere vacu-
 am, quia in possessionem earum rerum, quas testator mortis tem-
 pore non possedit, heres priusquam jure ordinario experiatur,
 improbè mitti desiderat Paul. 5. sent. 5. §. ult. Res autem testatoris
 mortis tempore fuisse, non tantùm illæ censentur, quarum is ha-
 buit Dominium, sed & omnes quas tempore illo possedit, ut
 sunt præter res Testatoris proprias, res pignoratæ, commodatæ,
 depositæ & locatæ §. fin. Inst. de vi bon. rapt. l. 1. §. 1. ff. si quis testam.
 lib. esse, juss. Giph. d. l. fin. Quibus DD. annumerare solent res
 quoque feudales Roland. à Vall. consil. 98. vol. 3. Nicola-Bellon.
 consil. 10. Herm. Meyrer. de testam. success. lib. 3. tit. II. n. 2. Sed
 quid si mittendus cum contradictore concurrat, & utriusque
 paria sunt jura, cujus jus erit potius? In utramque partem argu-
 menta extant, quædam ut neuter, quædam etiam ut uterque in
 possessione admittatur; quocircâ Accursius hanc quæstionem
 vocat Sabbathinam, id e. ut Raphael Fulgosius ad l. qui mutuam §.
 non ideo ff. mandat. explicat, quæ die Sabbathi tractanda, hoc est,
 religio-

§ 31 §

religiosè & circumspectè evolvenda est, cùm in utramque partem quid dici possit. Ernest. Cothmann. *vol. I. resp. 44. n. 45.* Verùm Coll. Jurid. Argentoratense sententiam statuentium contradictori possidenti, præstitâ ante, de non diminuendâ & restituendâ hereditate, cautione, possessionem esse confirmandam, nihilque innovandum, priusquam de principali hereditatis petitionis causâ agatur, probabiliore esse pronûciat. *tit. de E. D. Hadr. toll. th. 12. in fin. IV.* Missio hæc petenda intra 30. annos, vid. Dn. Richter. *Disp. 6. adl. fin. seqq.* Finis & exitus hujus missionis est, ut victori acquiratur possessio vera & plena, non verò nuda tantùm detentio & custodia, nisi in rebus, quas solùm heres detinere potest, ut sunt commodatæ, depositæ & similes. *l. fin. C. de Ed. D. Hadr. toll. ibi : Et ei possessio acquiratur conf. C. I. A. Georgii Biccii tit. test. quem. aper. th. ult.*

THESES. XVII.

Absolutâ hucusque materia aperturæ in consentaneis, ultimo loco subijcio Dissentanea seu Contraria: Illa verò aut publicum interesse respiciunt aut privatum. Sic enim nonnunquam publicè, ne testamenta, præcipuè Magnatum aperiuntur, interest, veluti & Agrippina mater Neronis testamentum Claudii recitari non permisit v. Forstnerum *ad 1. Ann. Tacit. p. 23.* Sed Cæsar's tamen testamentum, quod etiam bellum Mutinense concitavit, (Sueton. *in August. I I. 10.*) postulante L. Pisone socero Julii, ad populum, frustra contranite Senatu, recitatum est. Appian. *Lib. 3. de Bell. civ. p. 513. & 588.* Eorum verò quæ potissimum privatos concernunt, alia aperturam impediunt, alia effectum ejus. Apertura impeditur I. ob internam testamenti rationem: & vel iterum ex Forma Testam. I. ob prohibitionem Testatoris, quando aliquam testamenti partem aperiri, ad certum tempus vetuit, aut vetuisse intelligitur. *l. 3. C. testam. quem. aper. ibique Gothofred. in not. junct. l. 8. ff. eod.* Illum testamenti articulum Græci vocant *Μυσικόν*, eò quòd tenorem ejus secretum voluerit esse testator testibus & testamenti signatoribus. *l. 21. C. de testam.*
Cujac.

Contraria.

Cujac. *in recitat. C. eod. in pr. Sutholt. Dissertat. Just. 7. n. 16. & seqq.* & contingit illud plerumq; in substitutione pupillari, dum sc. pater primò sibi deinde filio, pupillariter ei substituendo, testamentum facit, ut non tantum in effectu, sed & quoad hereditates, seu objectivè, duo quodammodo testamenta videantur §. 2. *Inst. de vulg. & Pup. subst.* sæpius enim pater ita formidolosus est, ut timeat, nè forte aperto testamento ab herede substituto infidix struantur pupillo, ipseque substitutus quid in necem ipsius, cujus ætas periculis magnoperè exposita est, moliat §. 3. *Inst. d. tit. junct. d. l. 8. ff. & l. 3. C. testam. quem aper.* Perez. *in C. eod. n. 4.* Quare si tabulæ testamenti sint clausæ & ob signatæ, heredes aliiq;e, quorum testamentum valere interest, cavere coguntur, ne testamentum sine auctoritate Magistratûs aperiatur: aperiendo enim signa revelluntur, quibus remotis testamentum non facit fidem, nisi auctoritate publicâ suffulciatur Donell. *comm. Jur. civ. lib. 7. c. 5. n. 30.* causâ tamen cognitâ, si nim. hoc justum ac utile pupillo videatur, aperiiri ejusmodi tabulæ possunt l. 8. ff. *test. quem aper. v. c. si mulier ventris nomine in possessione sit, adeoq; sciri nõ possit, cuinam testator curam posthumi filii demandatam voluerit l. 9. d. tit. C. 7. A. th. 4. in fin.* Duaren. *eod. c. 4. II.* ex Objecto, Aperturam, si quis eam à me fieri petat, impediunt ea, quæ ad ignominiam alicujus pertinere, vel diem & Consulem concernere, dicuntur: ad ignominiam autem alicujus id spectare videtur, quando quis conviciis affecerit ordinem Judicum, eos forsan vocando latrones, vel fures Duaren. *h. t. c. ult.* & hujusmodi testamenti partis aperiendæ denegari potestatem deciditur *in d. l. 3. C. h. t.* Quoad diem autem & Consulem inspiciendi quoque ac describendi non datur facultas, ne falsi quid, diem putâ proferendo aut postponendo, excogitetur l. 2. §. 6. ff. *h. & d. l. 3. C. add. Cuj. in parat. eod.* Hinc si heres legitimus, vel filius exheredatus, aliiq;e, quorum interest, testamentum non subsistere, etiamnum copiam petant & exemplum testamenti, à Notario faciendâ erit editio, sine adjecctione datæ l. 1. §. 3. ff. *de Edend.* Perez. *in C. n. 5.* non aliter atq;e instrumenta quævis alia, quorum editio ante litem contestatam instructionis non probationis causâ fieri

fieri pettiur, sine die & consule edi solent. *d. l. 1. §. 1. ut tamen*
 & in his Prætor tantum diem & consulem edi non velit, quo in-
 strumentum confectum est, non item in quem solutio conce-
 pta fuit: cum enim dies solutionis summa sit stipulationis, neque
 data & accepta sine die & consule apparere possint, ideò utique
 rationes reddi debent cum die & consule *l. 1. §. 2. de Edend.* Unde
 præproperè nimis rationem Jaci in *l. 2. §. 6. h. futilitatis*, cum
 Groenwegio suo, arguit Wassenæer *ad Isagog. Pacii p. 264. n. 6.*
 ideò quòd dies sæpè de instrumenti sit substantia; & malè deinde
 concludit, quòd hodiè quælibet instrumenta integra edi debeant.

Effectus aperturæ impeditur, si medio tempore testato-
 ris contraria & in iudicio declarata voluntas appareat *arg. l. 58.*
de pact. vel nudâ contestatione professus fuerit, se nolle ut testa-
 mentum prius valeat, & post hanc professionem decennium præ-
 terlapsum sit, aliàs enim aliter prius testamentum tolli debere
 ex *l. 27. C. de testam. & traditis Carpzov. p. 3. const. 5. def. 27. & C. 3.*
D. 24. colligitur II. Ob externam rationem seu causam extrinsecus
 accedentem apertura suspenditur, quando testator in familia dica-
 tur occisus, tum enim ante testamentum aperiri non potest, prius-
 quam de familia illa Testatoris quæstio habita, suppliciumque
 de noxiis sumptum fuerit *l. 3. §. 21. seqq. & tot. tit. ff. de Sct. Silan. &*
Claud. Denique quoad partem ream, seu contra quos aperiri ta-
 bulæ petuntur, quemadmodum indubium est, si eorum quorum
 interest consensu, testamenta aperiantur, ulteriori publicatione,
 cum jam sponte pro publicis habeantur, non opus esse, idque
 sæpius usu accidere deprehendimus. Ita nulla contradictio testa-
 menti aperturam impedit, nisi quæ testamentum nullum, aut ex
 eo locum successioni non esse statim ostendit. De quo summa-
 ria tantum & celeris erit cognitio; Etsi tum publicatio à Iudice
 decernatur, nullus ab eo decreto appellationi locus est, veluti de
 eo, qui ex Edict. Div. Hadr. toll. conventus provocare nititur
l. 6. C. quorum appell. non recip. responsum est: ita ut ne quidem
 effectum devolutivum appellatio illa habitura sit, ut rectè Fa-
 chinæus *lib. 1. controu. 76.* quem probat Brunnem. in *Comm. ad*
d. l. 6.

E

d. l. 6.

d. l. b. non attentō quōd contrarium, ut appellatio effectum devolutivum habeat, in Decis. Meyii part. 3. Decis. 405. receptum fuerit.

Sequitur Documentum ad paginam 29.
pertinens.

Wir untersekte Hoffrichter und Urtheiler des Hoffgerichts zu Hessen/ thun kund hiermit öffentlich bekennende / als Weyland J. W. der Arzney Doctor und Fürstl. Hessischer Rath allhier zu M. Sel. den 6. tag Julii längst abgelauffenen 1611. Jahrs sein Testament und letzten Willen in einem verschlossenen/ und mit seinem Ringpittschafft versiegeltem Lannen Lädlein / hinder ermeldes Hoffgericht deponiret, derselbe aber kurz verwichener Zeit/nach dem Willen Gottes mit Todt abgangen/ dero wegen sein Bruder D. H. W. Fürstl. Hessischer Leib Medicus zu C. sampt dessen Bruders L. W. auch Seel. nachgelassenen Kindern/ sich vor sein J. W. nechste Erben dargestellt / die von uns bemeldem D. J. W. S. wegen hinterlegten Testaments zurück gegebene Urkund vorzeiget / und umb Eröffnung desselben zum fleissigsten ersucht / auch erhalten / daß darzu der 4. tag nechst verflonnen Monats Julii bey früher Tagszeit in Fürstl. Hoffgerichts Cansley allhier zu M. zu erscheinen ernennet / und nicht allein erst gedachten Erben und denen bey Auffrichtung des Testaments gebrauchten Zeugen / so viel deren noch am Leben gewesen / sondern auch seiner D. J. W. hinterlassenen Wittiben verkündet worden. Und demnach die Erben / theils in der Person / theils durch ihre Vollmächtigere / und dann auch die Zeugen zu bestimmtem Tag erschies

35

erschienen; die Wittib aber/ohneachtet sie zum andernmahl
citirt / verblieben / daher die Erben in dero Ungehör-
samb die publication ergehen zu lassen begehret / auch dar-
über submittiret: So ist darauff dieselbe gebettner massen
durch Bescheidt erkennt / angeregtes Lädlein und demselbi-
gen auffgetrucktes Pittschafft den Erben und Voll-
mächtigern ad agnoscendum vorgezeigt / von ihnen
D. J. B. Siegell/erkant/auffgeschlossen/das Testa-
ment / welches mit einer schwarzen seydenen Schnur/
daran neun Siegell gehangen / durchzogen gewesen / her-
aus gelangt / den Zeugen und einem jeden insonderheit/
ihro und dero verstorbenen subscriptiones und Pittschafft-
ten zu besehen / und zu agnosciren zugestelt / agnoscirt/
offentlich verlesen worden / und hatt gelautet / wie hernach
folgt. Sequuntur verba testamenti &c. welches zc.

A D D I T A M E N T A.

Juris Privati.

Quòd eum qui alterum vulnerari mandavit, quem deinde man-
datarius occidit, ordinariâ homicidii poenâ plectendum ve-
lit Gometz 3. Res. c. 3. n. 18. eumque probans C. I. A. d. Man-
dat. 1b. 14. n. 6. illud durum est. Neque aut Lege aut ratio-
nibus illis, quas modò dict. C. A. adducit, probatur.

Volenti non fieri injuriam, etiam in publicis Criminibus, asseri
potest.

Juris Publici.

Principes & Status Imperii in actibus suis, velut donationibus &
testamentis, solennitates Juris comunis observare tenentur.

Qui

Qui Superioritatem Territoriale[m] cum Regalibus confundunt, naturam horum non penetrant. Et hinc Nobiles immediatos Regalibus quidem frui, sed vix tamen, quòd superioritate Territoriale gaudeant, statuendum est.

Juris Feudalis.

Quamvis Gudelin. 2. Feud. c. 5. n. 10. per investituram abusivam jus in re seu ipsum jus feudi conferri doceat. Verior tamen est sententia contraria, quòd tantum exinde jus ad rem Vassallo obveniat.

Ordin. Cameral.

Ordinaria Camerae competit Jurisdictio.

Ordin. Criminal.

Quod Gloriosissimus Imperator Carolus V. in O. Crim. art. 140. habet, quòd quis alium se insultantem perimere possit, wann er ohne Verlesung seiner Ehr und gut en Leumuts nicht entweichen können/ rectissime se habet.

Iur. Can.

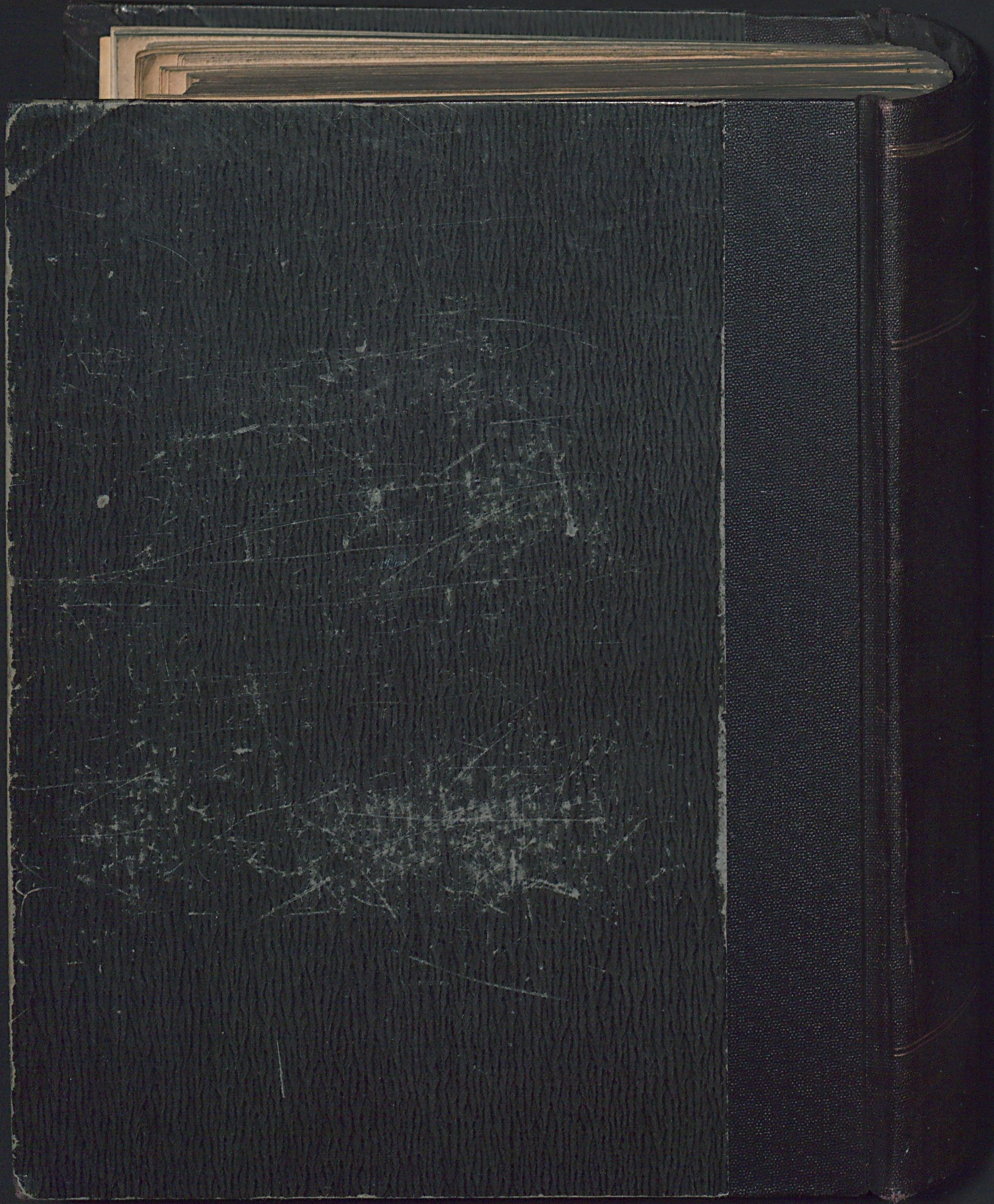
Quòd vulgò Benedictionem Sacerdotalem, ad essentiam matrimonii non pertinere, ajunt, falsum est. Nunquam ex Jure Canonico probatur, quòd aliquis arbitrio alterius seu per alium testari queat.

F I N I S.

(X2617988)

VD17

ENTE
 NO BEATORE
 VIFICO
 RO
 AUTHORITYATE
 NOBILISSIMI
 LVDOVICIANA
 LTORUM
 IS,
anc Juridicam

TURA
ARUM
 ATUM.
 ENTIA,
 Honores & Privilegia
 lia
Capessendi:
 ONSVETÆ
 CADEMICORUM
 RÆ
Aprilis
 LTORUM AUDITORIO.
 CLAUS *Bechstatt*
 tteravus.
 *****)so
 SORVM,
 LI, Academ. Typogr. Ordin.
 C. LXX

409
 1670,1
 III
 7

